

Domján Edit utolsó karácsonya

2023 december 28. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Ötvenegy éve, negyvenedik születésnapján lett öngyilkos a Jászai Mari-díjas színészn?,

Domján Edit, aki aznap még karácsonyi ajándékot vitt szüleinek és testvérének, majd gyógyszert vett be, felvágta az ereit, ezután felakasztotta magát a fregoli zsinórjával.

„Úgy gondolom, egy színészn?nek negyven éven túl nem szabad élnie. Én meghalok negyvenéves koromban. Öngyilkos leszek” – mondta 27 évesen a népszer? Domján Edit kollégan?jének, Lehotzky Zsuzsának, aki nem vette komolyan kijelentését egy Tisza-parti csónakházban.

Hogy ez mégis bekövetkezett, abban dönt? szerepe volt a színészn? végzetes szerelmének is. Az 1932-ben Budapesten született Domján Edit 1969-ben vált el a színész Kaló Flóriántól – aki élete végéig lelki támasza maradt a labilis lelkület? színészn?nek – és 1972 januárjában ismerkedett meg a nála 12 évvel fiatalabb népszer? énekessel, Szécsi Pállal. A nagy korkülönbség ellenére a két széls?séges, önmagában bizonytalan ember csodás szerelmet élt meg, viszont képtelenek voltak megtartani a másikat.

Szécsi a fogadalma ellenére újra inni kezdett, s amikor boldognak hitt kapcsoltuk ellenére újabb öngyilkossági kísérletet követett el, Domján titokban elvette közös gyermeküket, majd októberben szakított vele. A válás mindkett?jüket nagyon megviselte, s a színészn? úgy érezte, hogy az utolsó ment?öv is kicsúszott a kezéb?l…

Kollégája, Márkus László mesélte el, hogy egy évvel a tragédia el?tt színházi el?adásuk volt. A jelenetben mindig kólát ittak, ám Edit az el?adás el?tt konyakot töltött a poharakba, azt kellett meginniuk a színpadon a színészeknek. Az el?adás után pedig pezsg?t hozatott, vidám volt, kacarászott, és azt mondogatta, „megszámoltam, még csak 39 éves vagyok”…

Másik Kossuth-díjas kollégája, Mensáros László szerint Domján Editet nagyon bántotta, hogy nem ismerik el a tudását. Nem sokkal a halála el?tt sírva érkezett az egyik el?adásra, és az öltöz?ben elmesélte, mi történt. Levitte sétálni az imádott orosz agarát, ám lent az utcán ketten is bántó megjegyzést tettek. Az egyikük azt kérdezte a kutyára nézve: mi ez, kecske? A másik rosszindulatú ember pedig megjegyezte, inkább gyereket szülne! „Ezek nem tudják, hogy én királyn?nek születtem!” – mondta könnyes szemmel a színészn?, aki megrázó hidegséggel tervezte meg öngyilkosságát.

Szécsi nála maradt ruháját egy b?röndbe tette, s bedobta a Dunába, majd néhány nappal 1972 karácsonya el?tt elaltatta a szeretett kutyáját. Kollégan?je, Almási Éva december 25-én délel?tt meglátogatta, aki rossz hangulatban találta a negyvenedik születésnapját ünnepl? színészn?t. Ezért az el?adása után, este még visszament Domján lakására, de hiába csengetett, nem engedte be. Almási arra gondolt, hogy lehet, hogy nyugtatót vett be…

Karácsony másnapján délután Domján Bernard Shaw Candina cím? színdarabjában címszerepet játszott volna, de az el?adásra nem érkezett meg a Madách Színházba.

Színésztársa, Bálint András így emlékezett arra a szörny? délutánra: „Edit nem érkezett meg, és nem vette föl a telefonját. Fölhívtuk Ádám Ottót, aki a következ? bölcs utasítást adta: négyen menjünk ki a lakására, valaki, akinek van autója, Mensáros Laci, egy kollégan? és egy m?szaki. A Fürst Sándor utcában lakott Edit, a második emeleten, becsöngettünk, nem nyitott ajtót. Laci benézett a kulcslyukon, aztán a levélnyíláson. Sápadtan ült le a lépcs?re. Én is benéztem. A fenti kulcslyukon egy elfordított n?i fej sziluettjét látta, a lenti levélnyíláson pedig a leveg?ben a függ? két lábat. Hívtuk a rend?rséget, a ment?ket. A jéghideg lépcs?házban ültünk, remegtünk, gyanítottuk, hogy hinni kell a szemünknek. A rend?rök feltörték a bejárati ajtót, a ment?k levágták Editet a kötélr?l, amellyel az ajtót áthidaló könyvespolcra felakasztotta magát.”

Családtagjai hiába óvták, Szécsi Pál másfél évvel kés?bb követte szerelmét. Testvére, Szécsi Katalin szerint két m?vész öngyilkosságában nagy szerepet játszott a kapcsolatuk bukása. „Domján Edit a halála el?tt három nappal írt nekem egy hétoldalas levelet, amelyben azt kéri, hogy vigyázzak Palira. Pali tizenkét évvel volt fiatalabb, de nem látszódott a korkülönbség. Olyanok voltak, mint akik a föld fölött lebegnek, ebben a szerelemben nem volt semmi súly” – mesélte Szécsi Katalin, aki nehezen dolgozta fel a két szeretett ember elvesztését.

Az elmúlt több mint fél évszázadban sokan kereték a választ arra, hogy a tíz filmben, nyolcvan színházi darabban szerepl?, közönségkedvenc Domján Edit miért dobta el az életét?

A legpontosabb választ erre Illés Endre adta, aki az Élet és Irodalom-béli nekrológjában azt írta: „Domján Edit a felújított Üvegcip?ben, éppen Irma szerepében bontotta ki igazán magát. A szép nevetését. Azt a nevetést, amelyik váratlanul sírásba csuklik. De miel?tt sírna, máris felragyog. De ha belenézel ebbe a ragyogásba, a magja rejt?zköd? szomorúság. A szomorúsága mégsem lehúzó súly: fátyolkönny?. És mint a s?r?n sz?tt fátyol, valamit mindig eltakar. (…) Hogy miért halt meg? Az élethez végül is nemcsak étel és ital kell, munka és siker — egy halom parázs is kell, hogy melegedjünk. És ? már jó ideje a hamuban ült. Fázott.”

Salánki Miklós - www.magyarhirlap.hu

Ajánló